

Guerra i Imperialisme en l'Antiguitat

Codi: 100355
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500501 Història	OT	4	0
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Joan Oller Guzman
Correu electrònic: Joan.Oller@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits específics.

Objectius

La matèria té l'objectiu d'analitzar un dels fenòmens més importants i decisius en la Història de la Humanitat. Sovint la guerra ha estat el principal agent del canvi històric en molts moments i diversos espais en el transcurs de la història de la humanitat (l'Antiguitat, l'Edat Mitjana, l'Època Moderna o la Contemporània). Un fenomen d'aquesta magnitud no pot ser analitzat des d'una única perspectiva, sinó des de diverses; és per això que a l'assignatura estudiarem la guerra no només des d'una perspectiva politicomilitar, sinó també econòmica, tecnològica, cultural i sobretot social, parant atenció a la seva connexió amb la societat, el seu impacte sobre la mateixa al llarg de la Història Antiga. Conèixer les formes de fer la guerra resulta imprescindible per després entendre fenòmens com l'imperialisme, les expansions colonials, etc. També pararem especial atenció als debats historiogràfics centrats al voltant de la guerra.

Competències

Arqueologia

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Ciències de l'Antiguitat

- Expressar-se oralment i per escrit en el llenguatge específic de la història, de l'arqueologia i de la filologia, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Avaluar críticament els models que expliquen l'Època Antiga.
4. Avaluar i resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la guerra.
5. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
6. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
7. Conèixer els debats historiogràfics principals referents a l'antiguitat.
8. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
9. Dominar la història universal de l'antiguitat.
10. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
11. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
12. Identificar el context en que s'inscriuen els processos històrics
13. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
14. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
15. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
16. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
17. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
18. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
19. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.

20. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
21. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
22. Saber llegir textos històrics escrits en suports diversos.
23. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
24. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
25. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

1. **Introducció a l'estudi de la guerra i l'imperialisme al món antic.**
2. **Guerra i exèrcits en el III mil·lenni al Proper Orient.**
3. **Els Imperis del Bronze Mig: babilonis, assiris i hittites.**
4. **Guerra i Imperi a l'antic Egipte.**
5. **Les talassocràcies egees.**
6. **La transició a l'Edat del Ferro i els primers grans imperis territorials.**
7. **Guerra i imperialisme en el món grec arcaic i clàssic.**
8. **L'hel·lenisme militar: de Filip a Actium.**
9. **Exèrcit i conquesta a la Roma arcaica i republicana.**
10. **L'Imperi Romà: emperadors, legions i "bàrbars".**

Metodologia

El curs s'estructura en dos grans blocs, món oriental i món grecoromà.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	40	1,6	1, 23
Seminaris	13	0,52	6, 18, 19, 23
Tipus: Supervisades			
Tutories	10	0,4	6, 18
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	46	1,84	1, 2, 4, 18
Lectura de bibliografia	17,5	0,7	1, 2, 4

Avaluació

L'avaluació es basarà en tres activitats, de les quals sortirà la nota final. També es tindrà en compte l'assistència i la participació a classe.

Activitat 1: consistirà en la cerca bibliogràfica de 20 articles científics sobre guerra i imperialisme al món antic (20%).

Activitat 2: es tractarà de fer una entrada de diccionari al voltant d'un concepte vinculat a la guerra i l'imperialisme en el món antic (30%).

Activitat 3: prova tipus examen a realitzar a final de curs. Consistirà en una pregunta a desenvolupar i un comentari de text. (50%)

La nota final procedirà de la suma dels percentatges respectius de les diverses activitats. Caldrà haver obtingut una nota mínima de 4 a les dues primeres activitats per a què puguin comptar per la nota final.

En relació amb la reavaluació, es mantindrà el número d'activitats de l'avaluació, que s'hauran de lliurar igualment (en cas de no lliurades) o de nou (en cas de lliurades anteriorment i suspeses) dins del termini del període de reavaluació, és a dir, al llarg del juny. També hi haurà l'opció de reavaluar la prova tipus examen. Per poder optar a la reavaluació s'haurà d'haver realitzat, com a mínim, dues de les tres activitats d'avaluació al llarg del curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Cerca bibliogràfica	20%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 24, 25
Entrada de diccionari	30%	11	0,44	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25
Examen	50%	2,5	0,1	1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24

Bibliografia

Abrahami, P. / Battini, L. (eds.), 2008: *Les armées du Proche-Orient ancien (IIIe-1er mil. Av. J.C.)*. Oxford.

Antela, B. / Vidal, J., 2012: *A l'Atac! Grans batalles de la Història Antiga d'Europa i el Pròxim Orient*. Barcelona.

Nadali, D. / Vidal, J., 2014: *The Other Face of the Battle. The impact of war on civilians in the Ancient Near East*. Münster.

De Souza, Ph. (ed.), 2009: *La guerra en el mundo antiguo*. Madrid. Vidal, J. (ed.), 2010: *Studies on War in the Ancient Near East*. Münster.

Vidal, J. / Antela, B. (eds.): *La guerra en la Antigüedad desde el presente*. Zaragoza.